

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ I DRET A LA INCLUSIVITAT I L'ACCESSIBILITAT (NETEJA I GESTIÓ DE RESIDUS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 d'octubre de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La seva disconformitat per la manca de resposta municipal a una petició de canvi d'ubicació d'uns contenidors d'escombraries
- Aquests contenidors es trobaven instal·lats al davant de la porta de la finca del carrer dels Jocs Florals, número 110-112, on la vorera és molt estreta i hi dificulten l'accés i la sortida de les persones veïnes, així com de les persones vianants, ja que es dipositen deixalles al voltant dels contenidors.
- Proposava reubicar-los al davant de la finca del carrer de Sagunt, número 95, que es troba situada només a uns vint o trenta metres de distància i on no hi ha entrades a habitatges ni comerços i on, a més, la vorera és més ampla.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sants-Montjuïc** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 11 de novembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 23 de gener de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme pel Districte de Sants-Montjuïc.

CONSIDERACIONS

1. Sobre la resposta municipal

En l'informe municipal que s'ha fet arribar a aquesta institució, s'afirma que la instància presentada pel ciutadà el 4 de gener de 2022 es va respondre a través de l'aplicació IRIS, en data 7 de febrer de 2022, on el Departament de Comunicació del Districte li comunicava:

Us informem que, segons s'ha inspeccionat i contrastat amb el Departament de Neteja, la ubicació dels contenidors en l'adreça del carrer dels Jocs Florals és correcta i respon a la necessitat de complir amb els criteris i recomanacions estipulats pel personal tècnic d'aquest departament (distància màxima entre ells, accessibilitat del camió de recollida, visibilitat en cas d'haver-hi un gual d'aparcament o pas de vianants, etcètera), per tal de donar resposta a la demanda en aquest tram de carrer i zones més properes, i garantir un correcte funcionament del servei.

Tot i que entenem que la col·locació dels punts de recollida de residus a vegades pot ocasionar molèsties, en aquest cas, degut a les característiques i configuració del carrer no s'ha pogut trobar un lloc proper millor diferent, per la qual cosa es considera que no procedeix cap canvi.

En cas de detectar acumulació de residus fora dels contenidors o que aquests estan puntualment desbordats, cal assenyalar que hauríeu de trucar al telèfon del civisme (900 226 226) per tal que es doni avís al Departament de Neteja i es procedeixi a la seva retirada.

Us agraïm la vostra participació i restem a la vostra disposició per a futures comunicacions.

Quan el ciutadà va dirigir-se a aquesta Sindicatura, va oferir una adreça postal diferent de la que motivava la queixa i va indicar que aquell habitatge estava llogat. Això fa pensar que la resposta del Districte de Sants-Montjuïc potser es va enviar a aquell destí i per això no li va arribar.

Així doncs, es pot considerar que la instància va ser resposta dins del termini i en la forma escaient, malgrat que no va arribar al seu destinatari.

2. Sobre la potestat discrecional de l'Administració

La recollida de residus urbans és un servei de prestació essencial i es caracteritza per una especial i elevada complexitat d'organització i de requeriments logístics que encara es fa més evident si es tenen en compte les característiques de la trama urbana antiga del barri de Sants del Districte de Sants-Montjuïc, amb carrers estrets d'un sol sentit, sense carril de servei i voreres estretes.

El disseny del sistema i del procediment de recollida de residus urbans per part dels ajuntaments constitueix una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a *potestat discrecional de les administracions públiques* quan, entre solucions tècniques diferents, totes possibles i legítimes, l'Administració pública n'opta per una. En el marc del dret a la bona administració, regulat en l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, la decisió, però, ha d'estar motivada com la millor possible aplicant els principis de motivació i equitat, per tal de no incórrer en arbitrietat (article 9.3. de la Constitució espanyola).

Arran la petició de la Sindicatura es va tornar a valorar la ubicació dels contenidors: s'explica que estan en una reculada habilitada per a dos contenidors i que el tipus de carrer, molt estret, no ofereix cap altra opció. La proposta que fa el ciutadà de posar-los al carrer de Sagunt, número 95, tampoc no es considera adequada, ja que llavors el pas per a transeünts seria molt estret. A més, hi ha arbres, una paperera, pilones i, si es possessin tocant a la façana, s'estaria obligant les persones vianants a passar per la calçada.

La funció encarregada pel Consell Plenari Municipal a la Sindicatura de Greuges és la defensa dels drets de la ciutadania quan es puguin veure afectats per l'actuació municipal. Però no és funció d'aquesta institució determinar la forma concreta de prestar el servei de recollida de residus, ja que cal tenir-lo en compte en conjunt, i valorar els condicionants tècnics presents que fan que s'hagin d'adoptar decisions basades en la discrecionalitat tècnica que ordinàriament resta fora de l'àmbit de la nostra supervisió.

Ara bé, es tracta d'adoptar les decisions més beneficioses per al conjunt de la població i sempre s'ha d'intentar que hi hagi el mínim d'afectacions possibles.

3. Sobre l'accessibilitat de l'espai públic

La Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat (CESDHC), en l'article XXIII, estableix que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries, i vetllar per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús. Des d'aquesta Sindicatura, en expedients anteriors, s'han fet pronunciaments en què s'insta l'Ajuntament a **vetllar perquè els**

itineraris que segueixen les persones als espais públics, i especialment a les voreres, tinguin un traçat homogeni i el més directe possible.

L'article 5 de l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, per la qual es desplega el document tècnic de condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats, defineix el que s'entén per **itineraris de vianants accessibles**: aquells que garanteixen l'ús i la circulació de forma segura, còmoda, autònoma i contínua de totes les persones. També descriu les característiques que han de complir i, pel que fa a l'amplada, que és una d'aquestes característiques, diu que en tot el traçat ha de tenir una **amplada lliure de pas no inferior a 1,80 metres**. Així mateix, l'article 25 de la mateixa ordre estableix **les condicions generals del mobiliari urbà**, inclosos els contenidors de deixalles, de manera **que la seva disposició no ha d'envair l'itinerari de vianants accessible**.

Amb tot el que s'ha exposat fins ara, es pot afirmar que l'amplada de la vorera del carrer dels Jocs Florals no compleix aquesta normativa perquè, com es diu a l'inici del punt 2 d'aquesta resolució, pertany a la trama urbana antiga del barri de Sants. Ara bé, **caldrà garantir**, com és evident, **un mínim d'espai lliure de pas per a les persones vianants**.

De fet, en l'escrit de queixa es fa referència a les dificultats de moviment que suposa per a certes persones la ubicació actual dels contenidors, ja que normalment s'hi produeixen deposicions de residus en excés o fora dels contenidors.

Tenint en compte que l'Ajuntament ha iniciat el Pla Endreça per aconseguir recuperar l'excel·lència de l'espai públic de la ciutat reforçant-ne i ampliant-ne el manteniment, fomentant-ne el bon ús amb responsabilitat i garantint la convivència amb l'exercici de l'autoritat, **aquesta Sindicatura recomana que s'inclogui aquest emplaçament com a prioritari per tal de fer un seguiment correcte dels possibles mals usos en la deposició dels residus urbans que puguin pertorbar el dret a l'accessibilitat de les persones vianants**.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sants-Montjuïc ha de millorar en eficàcia per garantir les condicions bàsiques d'accessibilitat a l'espai públic**.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que, si no troba altres ubicacions més adients per a aquests contenidors, faci un seguiment constant de l'estat que presenten per evitar afectacions a la mobilitat i l'accessibilitat de les persones vianants.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.